

COMISIA NAȚIONALĂ A VALORILOR MOBILIARE

EDIȚIE SPECIALĂ A BULETINULUI C.N.V.M.

	Pag.
Ordinul nr.87/09.07.2012 pentru aprobarea Instrucțiunii nr.5/2012 privind forma, conținutul și modul de prezentare a documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor în organismele de plasament colectiv în valori mobiliare	2
Instrucțiunea C.N.V.M. nr.5/2012 privind forma, conținutul și modul de prezentare a documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor în organismele de plasament colectiv în valori mobiliare	2

ORDIN
pentru aprobarea Instrucțiunii nr.5/2012 privind forma, conținutul și modul de prezentare a documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor în organismele de plasament colectiv în valori mobiliare

În conformitate cu prevederile art.1, 2 și art.7 alin.(3) și (15) din Statutul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.25/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.514/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Comisia Națională a Valorilor Mobiliare a hotărât, în ședința din data de 4 iulie 2012, emiterea următorului ordin:

Art. 1. - Se aprobă Instrucțiunea nr.5/2012 privind forma, conținutul și modul de prezentare a documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor în organismele de plasament colectiv în valori mobiliare.

Art. 2. - Instrucțiunea menționată la art.1 se publică împreună cu ordinul de aprobare a acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I, în Buletinul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare și pe site-ul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (www.cnvmr.ro).

p. Președintele Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare,
Alexe Gavrilă

București, 9 iulie 2012.
Nr.87.

INSTRUCȚIUNEA Nr.5/2012
privind forma, conținutul și modul de prezentare a documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor în organismele de plasament colectiv în valori mobiliare

SECȚIUNEA 1
Considerații generale

Art. 1. - (1) Organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) autorizate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M.) până la data intrării în vigoare a prezentei instrucțiuni au obligația să înlocuiască prospectul simplificat (PS) cu documentul privind informațiile-cheie destinate investitorilor (DICI) în termenul prevăzut la art.201 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.297/2004 privind piața de capital.

(2) În acest sens, entitățile prevăzute la alin.(1) vor transmite C.N.V.M. documentul respectiv, având conținutul prevăzut în Regulamentul (UE) nr.583/2010 al Comisiei din 1 iulie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește informațiile-cheie destinate investitorilor și condițiile care trebuie îndeplinite pentru furnizarea informațiilor-cheie destinate investitorilor sau a prospectului pe un suport durabil, altul decât hârtia, sau prin intermediul unui site web și forma indicată în anexa la prezenta instrucțiune.

Art. 2. - OPCVM-urile autorizate de C.N.V.M. care intenționează să distribuie titluri de participare în alte state membre vor oferi investitorilor din respectivele state membre gazdă DICI.

Art. 3. - În cazul în care două sau mai multe OPCVM-uri fuzionează până cel târziu la finalul termenului indicat la art.1 alin.(1), iar OPCVM-ul absorbant nu a întocmit încă DICI, acesta va furniza investitorilor OPCVM-ului/urilor absorbit(e) prospectul simplificat.

Art. 4. - În cazul în care se formează o structură de tip master-feeder până cel târziu la finalul termenului indicat la art.1 alin.(1), societatea/societățile de administrare va/vor stabili (de comun acord) care este tipul de document care va fi furnizat atât investitorilor OPCVM-ului/urilor de tip feeder, cât și investitorilor OPCVM-ului de tip master.

SECȚIUNEA a 2-a
Claritatea limbajului și a formatului DICI

Art. 5. - (1) DICI va consta în două pagini A4 (3 pagini în cazul OPCVM-urilor structurate) și va conține doar informațiile aferente secțiunilor obligatorii prevăzute în anexă, necesare investitorilor pentru ca aceștia să ia o decizie în deplină cunoștință de cauză.

(2) Se va avea în vedere evitarea depășirii dimensiunii DICI indicate la alin.(1) prin utilizarea unor caractere mai mici sau mai dense. De asemenea, referințele la alte documente ale OPCVM-ului nu vor fi utilizate în mod excesiv pentru a acoperi informațiile esențiale necesare înțelegerii de către investitor a investiției.

Art. 6. - Societatea de administrare a investițiilor (SAI) trebuie să întocmească DICI în așa fel încât acesta să fie cât mai ușor de înțeles de către investitorii de retail. În acest scop vor fi avute în vedere următoarele:

- a) se va evita copierea sau preluarea unor prevederi din prospectul de emisiune sau alte documente ale OPCVM-ului, cu excepția cazului în care acestea au fost revizuite pentru a se conforma prezentei instrucțiuni.
- b) în mod similar, nu vor fi copiate sau preluate prevederi din Regulamentul (UE) nr.583/2010 sau ghidurile CESR/ESMA

(decât în cazuri expres stipulate de C.N.V.M.), deoarece, în principiu, acestea nu se adresează investitorilor de retail, ci autorităților competente și industriei organismelor de plasament colectiv;

- c) se va utiliza un limbaj simplu, prin evitarea jargonului financiar, informațiile esențiale fiind formulate și prezentate astfel încât să permită chiar și unei persoane fără cunoștințe în domeniu să le înțeleagă încă de la prima citire, în sensul în care le-a conceput cel care a întocmit documentul.

Art. 7. - (1) Utilizarea limbajului simplu nu presupune evitarea conceptelor complexe, ci utilizarea unui stil simplu și concis, astfel încât investitorii să nu fie împiedicați în a înțelege documentul din cauza unui vocabular pretențios și a unor sintagme complicate.

(2) Jargonul financiar poate fi utilizat în următoarele condiții:

- a) termenul în jargon folosit este explicat la prima utilizare;
- b) termenul în jargon folosit este însoțit de o notă de subsol în cadrul paginii sau secțiunii aferente; sau
- c) termenul în jargon folosit este explicat într-un document la care se face referire.

(3) Pentru explicitarea respectivului termen se poate utiliza și un indicator grafic.

(4) La întocmirea DICl se vor utiliza fraze de cel mult 25-30 de cuvinte și un format de prezentare cât mai simplu de vizualizat. Se va evita utilizarea cuvintelor cu înțeles multiplu sau a celor specifice sectorului juridic, a neologismelor și a limbajului formal și impersonal.

SECȚIUNEA a 3-a

Configurarea DICl

Art. 8. - (1) DICl trebuie să se distingă de alte documente și să nu se confunde cu un document de tip contractual.

(2) SAI/OPCVM-urile autoadministrate trebuie să prezinte DICl într-un mod ușor de citit și de înțeles, cu respectarea condițiilor de mai jos:

- a) tipul caracterului utilizat să fie Arial (sau un font similar fără piciorușe - în engleză *serif*) ori Times New Roman (sau un font similar cu piciorușe);
- b) în acest sens, în cadrul unui rând scris cu font mărimea 10 se vor utiliza între 50 și 75 de caractere (inclusiv spații), dispuse în coloane de tip ziar sau margini largi;
- c) în ceea ce privește titlurile, se va avea în vedere o ierarhie clară a acestora și a subtitlurilor, prin utilizarea caracterelor îngroșate, a umbrelor, a culorilor, a dimensiunilor diferite;
- d) referitor la aspectul paginii, se va avea în vedere existența spațiilor libere prin utilizarea paragrafelor scurte, a coloanelor de ziar, a listelor cu marcatori în locul textului continuu și delimitărilor clare între secțiuni;
- e) în ceea ce privește culoarea și fundalul, se va avea în vedere că DICl este de obicei fotocopiabil sau tipărit alb-negru. De aceea, sunt indicate utilizarea cât mai rară a unor culori diferite și asigurarea unui contrast suficient între text și fundal.

SECȚIUNEA a 4-a

Recomandări privind prezentarea fiecărei secțiuni

A. Titlul și precizările introductive

Art. 9. - Titlul și precizările introductive vor fi prezentate cu luarea în considerare a prevederilor art.4 din Regulamentul (UE) nr.583/2010, precum și a următoarelor condiții:

- evidențierea suficientă a titlului „Informațiile-cheie destinate investitorilor” astfel încât să atragă atenția potențialului investitor;
- menționarea obligatorie a numelui și datelor de identificare ale SAI, OPCVM-ului și ale compartimentelor investiționale, dacă acesta este un fond compartimentat, constituit din mai multe compartimente de investiții.

B. Obiective și politica de investiții

Art. 10. - (1) Secțiunea „Obiective și politica de investiții” se va realiza cu luarea în considerare a prevederilor art.7 din Regulamentul (UE) nr.583/2010 și va avea ca scop informarea investitorilor cu privire la:

- obiectivele urmărite ale OPCVM-ului;
- modalitățile de atingere a obiectivelor prestabilite.

(2) Descrierea obiectivelor și a politicii investiționale se va realiza într-un singur paragraf. În cazul în care rezultă un paragraf mult prea mare, acesta va fi împărțit în două subparagrafe separate.

(3) Se va evita copierea/reproducerea prevederilor din Prospectul de emisiune sau alte documente ale OPCVM-ului, excepție făcând cazurile în care limbajul utilizat este simplu și clar.

(4) Utilizarea unui limbaj simplu și clar va avea în vedere următoarele:

- înlăturarea textelor redundante de tipul: „În vederea atingerii obiectivelor investiționale, Societatea de administrare, în numele Fondului, va proceda la...”;
- utilizarea unui stil personal, prin utilizarea pronumelui personal „tu” în locul sintagmei „potențialului investitor” sau „viitorului investitor” și „noi” în locul denumirii SAI/OPCVM autoadministrat;
- eliminarea textelor care nu sunt neapărat necesare, cum ar fi „în conformitate cu prevederile legale” sau „Fondul va încerca în general să-și atingă obiectivele investiționale prin investiții în ...”;
- evitarea unor formulări vagi, de tipul „Fondul își propune să furnizeze randamente atractive și pozitive pe termen lung”.

Art. 11. - (1) În cazul OPCVM-urilor structurate se vor avea în vedere prevederile art.7 și 36 din Regulamentul (UE) nr.583/2010 referitoare la conținutul obligatoriu al DICl. Se vor prezenta cel puțin 3 exemple de scenarii de performanță, întocmite cu respectarea prevederilor art.38.

(2) Formulele de calcul al sumei datorate investitorului la anumite date prestabilite sau/și la finalul perioadei investiționale de către OPCVM-urile structurate vor fi prezentate în mod echilibrat, fără a se exagera nivelul randamentelor pozitive așteptate/potențiale, avându-se în vedere precizarea clară a următoarelor aspecte:

- a) profilul de risc și randament al OPCVM-ului este diferit de cel al unei investiții directe în aceleași active;
- b) unui risc redus îi corespunde un randament redus. Concomitent se va avea în vedere evitarea unor sintagme de tipul „performanță sigură/garantată sau randamente sigure/garantate”, în special în cazul în care OPCVM-ul nu oferă o garanție explicită/legală;
- c) în cazul existenței riscului de pierdere a valorii investiției la unul din termenele specificate în formulă, acest risc va fi descris în mod clar în obiectivele și politica de investiții, prin menționarea faptului că investiția inițială nu este garantată;
- d) în cazul în care investiția inițială este garantată sau protejată într-o proporție mai mică de 100%, se va evita utilizarea sintagmelor care ar putea duce în eroare investitorii, de tipul „garanție parțială aferentă unui procent de 90% din suma investită”. Se va specifica clar, după caz, că investiția nu este protejată sau garantată integral;
- e) în cazul în care formula unui fond este legată de performanța medie a unui indice în proporție de până la 100% sau în cazul în care aceasta este legată de un nivel prestabilit/limitat al performanței indicelui, se va explica care este efectul atingerii/înregistrării nivelelor prestabilite;
- f) se vor folosi formulări pozitive, de tipul „în cazul în care indicele scade cu mai mult de 30%”, în locul celor de tipul „în cazul în care performanța indicelui este mai mică de -30%”;
- g) în cazul OPCVM-urilor structurate care au emisiuni suplimentare, se va evita utilizarea excesivă a sintagmelor de tip șablon. De exemplu, în locul folosirii datei de început și datei de sfârșit, se vor menționa datele efective.

C. Profilul de risc și randament

Art. 12. - (1) La elaborarea secțiunii „Profilul de risc și randament” se vor avea în vedere prevederile art.8 din Regulamentul (UE) nr.583/2010. Această secțiune trebuie să ofere o descriere corectă și echilibrată cu privire la posibilitatea obținerii, în egală măsură, atât de câștiguri, cât și de pierderi, precum și o descriere a investițiilor efectuate (sau indicarea prevederilor aferente secțiunii „Obiective și politica de investiții”), astfel încât informațiile prezentate în această secțiune să poată fi citite în context.

(2) Prezentarea indicatorului sintetic risc și randament (ISRR) va fi însoțită de explicarea succintă a riscurilor semnificative care nu sunt în totalitate sau în parte surprinse de acest indicator. Se va menționa faptul că indicatorul nu este o măsură a riscului de pierdere a sumei investite, ci o măsură a creșterilor și scăderilor de valoare înregistrate anterior de către OPCVM. În cazul fondurilor structurate, se va explica că indicatorul arată riscul de pierdere a investiției la sfârșitul perioadei investiționale prestabilite.

Art. 13. - (1) Riscurile specifice care pot să nu fie surprinse în ISRR sunt riscul de contraparte, de faliment, de lichiditate, operațional și unele riscuri aferente piețelor emergente.

(2) Explicarea riscurilor semnificative care nu sunt surprinse de ISRR se va realiza cu respectarea condițiilor de mai jos:

- a) se va explica clar ce este riscul, printr-o descriere a naturii acestuia (fără o menționare doar a denumirii științifice) și o prezentare echilibrată astfel încât să nu rezulte doar o enumerare de aspecte negative;
- b) riscul va fi prezentat ca incertitudine. Se vor prezenta doar incertitudinile care pot afecta valoarea titlului de participare al OPCVM-ului.

Nu va fi considerată risc posibilitatea pierderii de către investitori a sumei investite, ca o consecință previzibilă a propriilor lor fapte, în funcție de modul în care sunt atinse obiectivele investiționale sau în funcție de care sunt performanțele OPCVM-ului, în general. În cazul în care astfel de consecințe sunt semnificative, ele vor fi explicate în alte secțiuni ale DICI, în funcție de posibilitatea încadrării în context. De exemplu:

- probabilitatea de pierdere din suma investită în cazul în care titlurile de participare ale unui OPCVM structurat sunt răscumpărate anticipat va fi prezentată în secțiunea „Obiective și politica de investiții”;
 - posibilitatea perceperii unui comision de răscumpărare și, prin urmare, posibilitatea diminuării sumei răscumpărate, în cazul în care un investitor alege să își răscumpere anticipat unitățile de fond, va fi prezentată în cadrul secțiunii „Comisioane”;
- c) riscurile vor fi analizate prin prisma impactului și a probabilității.

Se vor avea în vedere explicarea succintă și clară a implicațiilor pe care apariția riscului o are asupra investitorilor, precum și modalitatea în care sunt evaluate riscurile semnificative, prezentându-se următoarele: gradul în care OPCVM-ul este expus la un anumit risc semnificativ, probabilitatea de apariție a acestuia, precum și cât de sever va fi impactul apariției sale;

- d) se va explica care este efectul garanției sau protecției capitalului.

Se va preciza dacă existența unei garanții legale executorii sau a unei protecții are influență asupra gradului de risc și se vor explica implicațiile asupra sumei investite a răscumpărării în afara perioadelor prestabilite.

În analiza volatilității datelor aferente ultimilor 5 ani, vor fi identificate riscurile care sunt reflectate/surprinse în ISRR și care nu.

(3) În cadrul DICI nu vor fi menționate riscuri nesemnificative.

(4) Riscurile vor fi prezentate în cadrul unor categorii de risc identificate în funcție de activul sau strategia de investiții care dau naștere acestor riscuri (de exemplu, prin gruparea riscurilor aferente investițiilor în obligațiuni sau piețe emergente).

(5) În cazul OPCVM-ului de tip compartimentat, fără o separare juridică între compartimentele de investiții, se va explica impactul posibil asupra unuia dintre subfonduri în secțiunea Informații practice”.

(6) Mențiunile cu privire la impactul regimului fiscal existent în statul de origine asupra sumei investite vor fi incluse la secțiunea „Informații practice”, și nu la secțiunea „Profilul de risc și randament”.

Art. 14. - Metodologia de calcul al ISRR menționată la art.8 din Regulamentul (UE) nr.583/2010 va fi utilizată de SAI care administrează OPCVM și OPCVM-urile care se autoadministrează.

Art. 15. - (1) ISRR va fi calculat pe baza volatilității OPCVM-ului.

(2) Volatilitatea va fi estimată prin utilizarea rentabilităților săptămânale anterioare sau, dacă nu este posibil, prin utilizarea rentabilităților lunare.

(3) Rentabilitățile relevante pentru obținerea volatilității vor fi aferente unei anumite perioade din intervalul ultimilor 5 ani de existență a fondului, iar în cazul în care au fost plătite dividende, vor fi calculate cu luarea în considerare a câștigurilor și plăților de dividende relevante.

(4) Volatilitatea fondului va fi calculată și ulterior reconfigurată anual, utilizând următoarea metodă standard:

$$\text{volatilitatea} = \sigma_f = \sqrt{\frac{m}{T-1} \sum_{t=1}^T (r_{f,t} - \bar{r}_f)^2}$$

unde rentabilitățile fondului ($r_{f,t}$) corespund unui număr de T perioade independente aferente unui interval de $1/m$ ani. Aceasta înseamnă că m (săptămâni)=52 și $T=260$ (săptămâni) în cazul rentabilităților săptămânale și $m=12$ (luni) și $T=60$ (luni) pentru rentabilitățile lunare;

\bar{r}_f reprezintă media aritmetică a rentabilităților fondului pe parcursul perioadelor T :

$$\bar{r}_f = \frac{1}{T} \sum_{t=1}^T r_{f,t}$$

(5) ISRR va corespunde unui număr întreg destinat să clasifice fondul pe o scară de la 1 la 7, pe măsura creșterii nivelului volatilității, conform anexei.

(6) SAI trebuie să determine ISRR aferent OPCVM-ului, cu luarea în considerare a normelor și procedurilor adoptate în vederea administrării riscului, și să asigure monitorizarea în mod continuu a implementării corecte și coerente a acestui proces.

(7) Calcularea ISRR, precum și orice revizuire ulterioară a acestuia vor fi fundamentate în mod adecvat. SAI vor păstra înregistrări ale acestor calcule pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, perioadă ce va fi extinsă, în cazul fondurilor structurate, la 5 ani după expirarea perioadei investiționale prestabilite.

Art. 16. - Rentabilitățile relevante pentru calculul volatilității trebuie să fie măsurate ținând cont de câștigurile sau distribuiri de dividend relevante.

Art. 17. - (1) Calculul ISRR al OPCVM se efectuează conform următoarei grile de intervale de volatilitate anualizată, care prevede intervale de volatilitate care reflectă nivelul tot mai mare de risc al fondului și, prin urmare, poziția sa pe scara de risc.

Clasa de risc	Intervale de volatilitate	
	egale sau mai mari	mai mici decât
1	0%	0,5
2	0,5%	2%
3	2%	5%
4	5%	10%
5	10%	15%
6	15%	25%
7	25%	

(2) Intervalele de volatilitate propuse în tabelul de mai sus reflectă un echilibru între cerința de a obține un grad adecvat de stabilitate în procesul de clasificare a riscurilor și de a determina o răspândire adecvată a OPCVM-urilor către clase de risc diferite.

Art. 18. - (1) Orice modificare semnificativă a profilului de risc și randament al OPCVM-ului va fi reflectată printr-o revizuire promptă a DICI.

(2) ISRR va fi revizuit în cazul în care, cu ocazia calculării săptămânale sau lunare, volatilitatea relevantă a OPCVM-ului înregistrează timp de 4 luni un nivel diferit de cel aferent clasei de volatilitate corespunzătoare categoriei sale de risc.

(3) În cazul în care în ultimele 4 luni volatilitatea OPCVM-ului s-a modificat, astfel încât corespunde mai mult decât unei singure clase, OPCVM-ul va fi încadrat în noua clasă de risc corespunzătoare cu al cărei nivel de volatilitate relevantă a coincis în majoritatea datelor de referință săptămânale sau lunare pe parcursul ultimelor 4 luni.

(4) ISRR va fi revizuit atunci când modificările intervenite în cadrul secțiunii „Profilul de risc și randament” din DICI sunt rezultatul unei decizii a SAI privind politica de investiții sau strategia investițională a fondului. În aceste condiții, orice modificare a ISRR va fi destinată unei noi clasificări a nivelului de risc al OPCVM și, în consecință, se efectuează în conformitate cu procedurile generale privind clasificarea OPCVM-urilor în funcție de risc prezentate în acest document.

D. Situații specifice privind calculul volatilității

Art. 19. - Prezenta secțiune reglementează metodologia care se aplică la calcularea ISRR în circumstanțe sau pentru fonduri pentru care abordarea generală descrisă la art.8 poate să nu fie adecvată, precum fondurile de piață cu un istoric al performanței insuficient, fondurile cu obiective de risc și randament predeterminate sau fondurile structurate.

Art. 20. - (1) OPCVM-urile a căror politică sau strategie de investiții urmărește evidențierea profilului de risc și randament al unor sectoare predeterminate ale pieței de capital sunt considerate ca fiind fonduri de piață.

(2) Pentru fondurile de piață pentru care nu este disponibil un istoric complet al rentabilităților, astfel cum este prevăzut la art.15, metodologia de calcul al ISRR va fi ajustată cu respectarea următoarelor etape:

a) se va identifica istoricul disponibil al rentabilităților relevante ale OPCVM-ului;

- b) se va identifica modelul de portofoliu reprezentativ, combinația de active-țintă sau portofoliul de referință al OPCVM-ului;
- c) se vor calcula rentabilitățile aferente modelului de portofoliu reprezentativ, combinației de active-țintă sau portofoliului de referință al OPCVM-ului de la începutul perioadei de probă, în conformitate cu prevederile art.15, până la data la care sunt disponibile informații legate de rentabilitatea actuală a OPCVM-ului;
- d) ambele serii de rentabilitate vor fi alăturate, obținându-se o singură serie aferentă unei perioade de prelevare completă, conform prevederilor art.15;
- e) se va estima volatilitatea istorică anualizată, în conformitate cu formula generală.

Art. 21. - (1) Când fondurile de piață urmăresc profilul de risc și randament al unor segmente de piață, care sunt reprezentate de indici (sau active de referință ori combinații de active-țintă) și al căror istoric al rentabilității nu este suficient de lung, indicatorul ISRR al acestor fonduri se va calcula având în vedere volatilitatea unor astfel de indici, estimată prin simularea rentabilităților lor relevante.

(2) Acest proces de simulare va lua în considerare toate informațiile disponibile și se va realiza prin modele adecvate privind factorii de risc și sub ipoteza unui risc neutru (egal cu 0).

(3) În fiecare caz, calculul sau simularea rentabilităților relevante ale activelor de referință sau combinațiilor de active-țintă trebuie să fie ajustat/ajustată pentru a reflecta efectele costurilor curente care se plătesc din activele OPCVM-urilor și numai atunci când se așteaptă în mod justificat ca acestea să afecteze în mod substanțial volatilitatea estimată.

Art. 22. - (1) OPCVM-urile a căror politică sau strategie de investiții urmărește o alocare variabilă a portofoliului fondului pe clase de active, cu condiția respectării unei limite de risc predeterminate, sunt considerate fonduri cu rentabilitate absolută.

(2) În cazul fondurilor cu rentabilitate absolută, metodologia de calcul al indicatorului de risc și randament cuprinde următoarele etape:

- a) atunci când este disponibil un istoric complet al rentabilităților, se va lua în considerare valoarea maximă dintre volatilitatea istorică reală anualizată și volatilitatea care corespunde limitei de risc adoptate de către OPCVM;
- b) pentru fondurile care nu au o istorie suficientă a rentabilităților, precum și pentru fondurile care și-au revizuit recent politica de investiții, se va lua în considerare volatilitatea anualizată care este în concordanță cu limita de risc aferentă.

Art. 23. În cazul în care limita de risc a fondurilor cu rentabilitate absolută ia forma unei măsuri Valoare la risc (VaR), volatilitatea relevantă necesară în vederea stabilirii nivelului de risc al OPCVM-ului este obținută prin metoda ingineriei inverse a VaR adecvată și coerentă sub ipoteza unui risc neutru/0. De exemplu, pentru un VaR având un nivel de încredere de 99% și o perioadă de deținere egală cu un număr de intervale de timp „T” egal 1/m ani, volatilitatea relevantă (σ_A) este calculată prin metoda ingineriei inverse (în engleză - *reverse engineering*) conform următoarei formule:

$$VaR = - \left(rf_{1/m} - \frac{\sigma_{1/m}^2}{2} \right) \times T + 2.33 \times \sigma_{1/m} \times \sqrt{T}$$

$$\sigma_A = \sigma_{1/m} \times \sqrt{m}$$

unde $rf_{1/m}$, este rata dobânzii fără risc valabilă la momentul calculului fiecărui interval de timp „T” egal cu 1/m ani, inclus în perioada de deținere a fondului.

Art. 24. - (1) OPCVM-urile a căror politică sau strategie de investiții urmărește atingerea anumitor niveluri de randament prin investiții flexibile în clase diferite de active financiare (atât acțiuni, cât și instrumente cu venit fix) sunt considerate fonduri cu rentabilitate totală.

(2) Pentru fondurile cu rentabilitate totală, metodologia de calcul al ISRR va cuprinde următoarele etape:

- a) atunci când este disponibil un istoric complet al rentabilităților, se va lua în considerare valoarea maximă dintre:
 - (i) volatilitatea istorică reală anualizată a rentabilităților;
 - (ii) volatilitatea anualizată a rentabilităților combinațiilor de active proforma care corespunde cu alocarea activelor de referință ale fondului la data de calcul;
 - (iii) volatilitatea care, conform prevederilor art.23, este în concordanță cu limita de risc a fondului, în cazul în care aceasta există și este adecvată;
- b) pentru OPCVM-urile nou-înființate care nu dispun de un istoric al rentabilităților și pentru fondurile care și-au revizuit politica de investiții pe parcursul perioadei de calcul, se va lua în considerare maximul dintre valorile prevăzute la lit.(a) pct.(ii) și (iii).

(3) În cazul OPCVM-urilor cu rentabilitate totală care își modifică periodic strategia de investiții sau al OPCVM-urilor care investesc exclusiv în instrumente ale pieței monetare cu o maturitate mai mică de 397 de zile, calculul volatilității se realizează pe baza rentabilităților/randamentelor săptămânale/lunare aferente perioadei investiționale relevante prevăzute în documentele OPCVM.

Art. 25. - (1) OPCVM-urile a căror politică sau strategie de investiții implică modificarea în timp a structurii portofoliului de la titluri de capital către active cu venit fix, conform unor reguli prestabilite, pe măsura apropierii unei anumite date de referință, sunt considerate fonduri de investiții cu maturitate predeterminată.

(2) Pentru OPCVM-urile cu maturitate predeterminată, metodologia de calcul al indicatorului de risc și randament cuprinde următoarele etape:

- a) atunci când este disponibil un istoric complet al rentabilităților și OPCVM-ul nu și-a schimbat combinația de active-țintă în această perioadă, se ia în considerare valoarea actuală a volatilității istorice;
- b) pentru OPCVM-urile nou-înființate care nu dispun de un istoric al rentabilităților:
 - (i) - se va lua în considerare istoricul rentabilităților relevante;
 - (ii) - se va identifica portofoliul de referință reprezentativ, modelul de portofoliu sau combinația de active ale fondului și se vor calcula rentabilitățile acestor indici în conformitate cu art.21;
 - (iii) - se vor combina ambele serii de rentabilități în vederea estimării volatilității relevante anualizate.

Art. 26. - (1) Când un fond cu maturitate predeterminată este obligat să își revizuiască compoziția portofoliului-țintă ca o consecință a politicii sau strategiei sale de investiții, SAI ar trebui să actualizeze ISRR conform art.18 și, în consecință, să identifice volatilitatea pertinentă prin intermediul indicilor relevanți pentru fond la acel moment, conform celor prevăzute în art.21.

(2) În orice caz, din moment ce politica de investiții a fondurilor cu maturitate predeterminată este structurată astfel încât să conducă la asemenea modificări de compoziție ale portofoliului lor și astfel ale profilului lor de risc și randament, ilustrarea indicatorului ISRR în DICI ar trebui să fie completată cu o declarație prin care investitorii să fie avertizați în termeni clari cu privire la aceste caracteristici.

(3) Când istoricul rentabilității unui astfel de model de portofoliu sau unei combinații de active-țintă nu poate fi calculat pentru un timp suficient de lung, este permisă o simulare a rentabilităților relevante. Acest proces de simulare va lua în considerare toate informațiile disponibile și va fi efectuat prin modele adecvate sub ipoteza existenței unui risc neutru/0.

Art. 27. - (1) ISRR pentru fondurile structurate se calculează prin luarea în considerare a volatilității anualizate corespunzătoare unui nivel al VaR la scadență de 99%.

(2) Volatilitatea corespunzătoare unui VaR de 99% la scadență va fi estimată pe baza simulărilor istorice ale rentabilităților fondului, conform modelului următor:

$$\ln(R_{fund}) \sim N\left(\left(rf_w - \frac{\sigma_w^2}{2}\right) \times T; \sigma_w \sqrt{T}\right)$$

$$R_{fund} = \frac{NAV^T}{NAV_0}$$

unde:

- T reprezintă numărul de săptămâni incluse în perioada de deținere a fondului, care este egală cu perioada (de viață până la maturitate) calibrată prin algoritmul prevăzut în politica sa de investiții;
- rf_w reprezintă rata medie săptămânală a dobânzii fără risc, valabilă pentru data de calcul în perioada de deținere a fondului;
- σ_w este volatilitatea rentabilităților logaritmice săptămânale ale fondului.

(3) Nivelul VaR de 99% la scadență al unui fond structurat, care oferă un câștig legat de performanța unui activ de referință prestabilit, instrument financiar sau un grup de active (de exemplu indicele „XYZ”) se calculează prin parcurgerea următoarelor etape:

- a) identificarea modificărilor relevante ale indicelui „XYZ” pentru fiecare dintre perioadele de deținere săptămânale „T” care se încheie la sfârșitul fiecărei săptămâni din ultimii 5 ani. În cazul în care lungimea seriilor de timp ale indicelui „XYZ” nu este suficientă, acest lucru poate fi integrat, în conformitate cu cerințele precizate la art.21, prin intermediul simulării inverse;
- b) se vor simula rentabilitățile logaritmice la scadență ale fondurilor, care corespund schimbărilor relevante ale indicelui „XYZ” așa cum au fost identificate în conformitate cu lit. (a). În cazul în care formula ia în calcul distribuția de dividende sau posibilitatea anticipării rezultatelor, cu condiția realizării unor obiective prestabilite, aceste plăți se capitalizează la scadență (la sfârșitul perioadei de deținere „T”) prin ratele corespunzătoare ale dobânzii fără risc, care sunt cunoscute la momentul demarării simulării;
- c) se va izola procentul de 1% din distribuția rentabilităților logaritmice ale fondului simulate conform lit. b);
Acest procent, cu semn schimbat în conformitate cu standardele internaționale, reprezintă VaR istorică a fondului la maturitate, cu un nivel de încredere de 99%;

d) odată ce a fost calculat nivelul VaR la maturitate la un nivel de încredere de 99%, volatilitatea anuală corespunzătoare se calculează astfel:

- i) se identifică rf_w ca rata medie săptămânală a dobânzii fără risc înregistrată la data calculului pentru perioada de deținere a fondului. Această rată este estimată, în cazul în care nu este disponibilă, pe baza curbei swap-ului pe rata dobânzii;
- ii) modelul descris mai sus este supus procesului de inginerie inversă pentru a estima volatilitatea săptămânală a rentabilităților (σ_w) fondului, care este în concordanță cu nivelul VaR calculat conform lit. c). Acest lucru poate fi realizat prin rezolvarea următoarei ecuații:

$$VaR = -\left(rf_w - \frac{\sigma_w^2}{2}\right) \times T + 2.33 \times \sigma_w \times \sqrt{T}$$

e) se va analiza volatilitatea conform regulii rădăcinii pătrate: $\sigma_A = \sigma_w \times \sqrt{52}$.

(4) Utilizarea unei perioade specifice pentru calcularea ISRR poate genera o confuzie legată de rezultatele acestei metode datorită posibilei modificări a caracteristicilor indicelui „XYZ” pe parcursul perioadei de calcul. În acest caz, OPCVM-ul va trebui să adapteze metoda pentru a se asigura că ISRR reflectă în mod adecvat nivelul de risc al OPCVM-ului printr-o corecție corespunzătoare a efectelor generate de modificarea indicelui „XYZ”.

Art. 28. - (1) Volatilitatea istorică a unui fond structurat și volatilitatea asociată cu combinația sa curentă de active nu pot fi considerate un instrument reprezentativ pentru evaluarea profilului de risc.

(2) Profilul de risc al fondurilor structurate trebuie să fie evaluat prin examinarea eventualelor pierderi pe care o investiție în fond le poate determina la scadență, în condiții de piață diferite. În special, ISRR al fondurilor structurate trebuie să fie estimat mai întâi prin calcularea VaR la scadență prin simulare istorică și ulterior prin transformarea acestei măsuri în volatilitate anualizată a rentabilităților corespunzătoare.

(3) Prezentarea ISRR al fondurilor structurate în DICI trebuie să fie completată, acolo unde este cazul, cu un avertisment vizibil care să atragă atenția că răscumpărarea prematură a titlurilor de participare poate fi asociată cu un nivel mai mare al riscului și poate determina neobținerea rezultatelor avute în vedere la data subscrierii.

E. Comisioane

Art. 29. - În ceea ce privește comisioanele aferente investiției în OPCVM, se vor avea în vedere prevederile art.10-13 și 24 din Regulamentul (UE) nr.583/2010, conform cărora informațiile privind comisioanele sunt prezentate obligatoriu sub forma unui tabel conținând informațiile prezentate în anexă.

Comisioane aferente dobândirii sau renunțării la calitatea de investitor	
Comision de subscriere	[]%
Comision de răscumpărare	[]%
Aceasta este valoarea maximă pe care o veți plăti/primi înainte de subscrierea/după răscumpărarea unităților de fond.	
Nivelul anual al comisiunilor plătite din activul OPCVM-ului	
Comisioane curente	[]%
Comisioane percepute din activul fondului în condiții specifice	
Comision de performanță	[]% Procent din rentabilitatea anuală a OPCVM și se percepe în cazul în care nivelul prestabilit (benchmark) a fost depășit cu un anumit procent (se va indica nivelul prestabilit).

Se va explica pe scurt semnificația fiecărei categorii de comisioane din tabel, conform următoarei metodologii:

- în cazurile relevante se va indica faptul că informații detaliate privind comisioanele se găsesc în prospectul de emisiune;
- se va indica faptul că nivelul comisiunilor de subscriere și răscumpărare reprezintă nivelul maxim pe care investitorii îl pot plăti, în funcție de anumite criterii;
- în cazul în care există comisioane aferente „migrării între două fonduri administrate de aceeași SAI”, acest aspect va fi clar indicat;
- în cazul în care unele categorii de comisioane nu sunt percepute, se va menționa „nu există” sau „nu se aplică”.

Art. 30. - (1) Metodologia de calcul prezentată în continuare va fi utilizată de SAI/OPCVM-urile care se autoadministrează, în scopul calculării valorii comisiunilor curente prevăzute la art.10 (2) (b) din Regulamentul (UE) nr.583/2010.

(2) SAI/OPCVM-urile care se autoadministrează:

- a) sunt responsabile pentru modul în care calculează valoarea comisiunilor curente și pentru acuratețea prezentării acestora în DICI;
- b) trebuie să stabilească proceduri privind metodologia de calcul al comisiunilor curente;
- c) trebuie să păstreze înregistrările aferente calculelor timp de 5 ani de la data aprobării ultimei versiuni a DICI.

Art. 31. - (1) Comisiunile curente reprezintă plăți efectuate din activul OPCVM-ului, în contextul în care asemenea plăți sunt permise sau impuse de legislația națională, regulile fondului ori actul de constituire a SAI sau prospectul de emisiune. Prezentarea acestor comisioane se va realiza prin menționarea valorii totale a acestor comisioane într-o anumită perioadă și prin excluderea excepțiilor prezentate la alin.(4).

(2) Comisiunile curente cuprind toate costurile suportate de către OPCVM, indiferent dacă ele reprezintă costuri generate de activitatea curentă sau plăți către terți furnizori de servicii pentru OPCVM. Aceste costuri pot fi exprimate sau calculate în moduri diferite (de exemplu, sumă fixă, procent din activ, suma per tranzacție etc.).

(3) Următoarele tipuri de comisioane reprezintă comisioane curente care pot fi suportate din activul OPCVM și care trebuie făcute publice, fără însă ca enumerarea de mai jos să fie exhaustivă:

a) toate plățile efectuate către următoarele entități, inclusiv cele cărora le-au fost delegate anumite funcții:

- SAI-ul care administrează OPCVM-ul;
- membrii consiliului de administrație în cazul OPCVM-urilor autoadministrate;
- depozitarul;
- consultanții de investiții;

b) toate plățile efectuate către entități cărora le-au fost externalizate unele din serviciile de mai sus, inclusiv:

- furnizorilor de servicii de evaluare a activului și de contabilitate;
- furnizorilor de servicii în legătură cu acționariatul OPCVM (inclusiv registrarilor);

c) comisioane privind înregistrarea valorilor mobiliare (în cazul OPCVM-urilor tranzacționabile), comisioane datorate autorității de reglementare și alte comisioane similare;

d) comisioane datorate auditorilor;

e) plăți către consultanți juridici.

(4) Următoarele tipuri de comisioane și plăți nu fac parte din categoria comisiunilor curente:

a) comisioane de subscriere și răscumpărare sau orice sumă plătită de către investitor sau dedusă dintr-o plată primită de la sau prin intermediul investitorului;

b) comisioane legate de performanță plătite SAI sau oricărui consultant de investiții;

c) dobânzi aferente împrumuturilor contractate de OPCVM;

d) plăți efectuate către terțe părți pentru prestarea serviciilor legate de achiziția sau vânzarea oricărui activ din portofoliul OPCVM, în cazul în care aceste costuri sunt explicite (cum ar fi cheltuieli către intermediari, taxe și comisioane în legătură cu acestea) sau implicite (cum ar fi costul aferent investițiilor în valori mobiliare cu venit fix, costul datorat modificărilor din piață);

e) plăți aferente deținerii instrumentelor financiare derivate (cum ar fi apelurile în marjă);

f) valoarea bunurilor sau serviciilor primite de SAI sau orice altă persoană relevantă în schimbul serviciilor de plasare a ordinelor de tranzacționare (comisioane „soft” sau alte aranjamente similare).

(5) Excluderea prevăzută la alin.(4) lit. d) referitoare la costurile legate de tranzacționare nu se va aplica în cazul:

a) plăților aferente tranzacțiilor efectuate către persoanele precizate la alin.(3) lit. a) sau b) și care nu sunt răspunzătoare față de OPCVM; toate aceste sume vor fi cuprinse în valoarea comisiunilor curente;

b) costului achiziției sau vânzării de titluri de participare emise de alte OPCVM-uri/alte organisme de plasament colectiv (AOPC-uri), care vor fi luate în considerare în conformitate cu prevederile art.32 lit. e).

Art. 32. - În cazul în care un OPCVM investește o parte importantă¹ din activele sale în alt OPCVM sau într-un organism de plasament colectiv (OPC) și publică informațiile prevăzute în paragraful al doilea al art.55 alin.(3) din Directiva 2009/65/CE², a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), valoarea comisioanelor curente va include și comisioanele curente aferente OPC-ului în care se investește. Următoarele informații vor fi incluse în calculul respectiv:

- a) dacă OPC-ul în care se investește este un OPCVM (sau un AOPC care optează pentru publicarea DICI) vor fi utilizate cele mai recente informații referitoare la comisioanele curente; acestea vor fi comisioanele publicate de către OPC-ul autoadministrat, SAI sau distribuitorul desemnat;
- b) dacă OPC-ul în care se investește este administrat de aceeași SAI care administrează OPCVM-ul sau de altă societate din grup, dar nu îndeplinește condițiile prevăzute la litera a), SAI care administrează OPCVM-ul va prezenta o valoare estimativă a comisioanelor curente conform acestei metodologii;
- c) dacă OPC-ului în care se investește nu i se aplică prevederile lit. a) și b) și nu publică o valoare a comisioanelor curente, SAI care administrează OPCVM-ul fie va folosi orice informație publicată care ar putea reprezenta o variantă credibilă (de exemplu, o valoare a ratei cheltuielilor totale, publicată de o sursă de încredere), fie va efectua cea mai bună estimare a nivelului maxim pe baza prevederilor prospectului de emisiune și a celor mai recente date financiare publicate;
- d) în cazul în care OPC prevăzut la lit. c) reprezintă mai puțin de 15% din activele OPCVM, este suficientă utilizarea valorii comisionului de administrare anual pentru fiecare dintre OPC-uri, în locul unei valori estimate a comisioanelor curente;
- e) în cazul în care comisioanele de subscriere sau răscumpărare sunt plătite de către OPCVM în legătură cu achiziția sau vânzarea titlurilor de participare ale unui OPC în care se investește, valoarea acestor comisioane va fi cumulată pentru perioada supusă revizuirii și luată în considerare în calculul comisioanelor curente.

Art. 33. - În cazul OPCVM-urilor compartimentate, fiecare compartiment va fi tratat separat, cu mențiunea că orice comisioane atribuite OPCVM-ului ca întreg vor fi repartizate proporțional tuturor compartimentelor, în vederea asigurării unui tratament echitabil pentru investitori.

Art. 34. - (1) Valoarea comisioanelor continue va fi reprezentată de raportul dintre valoarea totală a costurilor ce trebuie aduse la cunoștința investitorilor și valoarea medie a activelor OPCVM. Valoarea comisioanelor curente va fi exprimată sub formă de procent cu două zecimale.

(2) Conform prevederilor secțiunii 3 din Regulamentul (UE) nr.583/2010, valoarea comisioanelor curente va fi calculată cel puțin odată pe an, la sfârșitul anului (ex-post). În cazurile în care din cauza unei schimbări semnificative (de exemplu, o creștere a comisionului de administrare) se consideră nepotrivită utilizarea unei valori calculate ex-post, poate fi utilizată o estimare până la momentul în care metoda ex-post de calcul va reflecta/încorporează și modificarea semnificativă în cauză.

(3) Un calcul separat va fi efectuat pentru fiecare compartiment/clasă de acțiuni, dar dacă unitățile a două sau mai multe compartimente/clase au același rang, se va realiza un singur calcul pentru toate clasele/compartimentele [conform prevederilor art.26 ale Regulamentului (UE) nr.583/2010].

(4) Valoarea ex-post va avea la bază cele mai recente calculații ale costurilor, determinate de SAI cu luarea în considerare a scopului utilizării acestor date. Valoarea poate fi construită fie pe baza costurilor prevăzute în bugetul OPCVM-ului publicat în cadrul raportului anual sau semestrial, dacă sunt suficient de recente, fie va fi utilizată o metodă de calcul comparabilă bazată pe costurile brute aferente ultimelor 12 luni.

(5) Valoarea medie a activelor va fi aferentă aceleiași perioade ca și costurile și va fi calculată prin utilizarea valorilor activului net al OPCVM-ului aferente fiecărui calcul al valorii activului net (VAN), respectiv valorii activului net unitar (VUAN) zilnic.

(6) În cazul în care comisioanele curente datorate investiției într-un alt OPC trebuie să fie luate în considerare:

- a) valoarea comisioanelor curente (sau echivalentul acestora) aferente fiecărui OPC în care se investește este repartizată pe baza principiului pro-rata conform procentului de deținere în activul OPCVM la data la care sunt calculate valorile cheltuielilor curente ale OPCVM;
- b) toate valorile obținute prin aplicarea pro-rata sunt adăugate la valoarea comisioanelor curente ale OPCVM, rezultând astfel o singură valoare a comisioanelor.

(7) Informațiile referitoare la comisioanele curente aplicabile în anii anteriori/perioadele anterioare trebuie să fie disponibile în locația (de exemplu, pe site-ul SAI) precizată în cadrul DICI, ca sursă de informații suplimentare pentru cei care consideră necesar.

Art. 35. - Aceeași metodologie valabilă în cazul metodei ex-post este aplicabilă și în cazul OPCVM-urilor nou-înființate, cu precizarea existenței următoarelor diferențe:

- a) prevederile art.34 alin.(4) și (5) nu sunt aplicabile, fiind utilizate în schimb estimările conform prevederilor art.13 din Regulamentul (UE) nr.583/2010;
- b) se prezumă, cu excepția cazului în care există o prevedere contrară în cadrul prospectului de emisiune, că OPCVM-ul nu va beneficia de excepții sau derogări de la plata comisioanelor/taxelor.

Art. 36. - SAI/OPCVM autoadministrat se va asigura că acuratețea valorii estimate a comisioanelor va fi revizuită. SAI/OPCVM autoadministrat va stabili când va fi oportun să utilizeze o metodologie de calcul ex-post în locul estimărilor, dar, în toate cazurile, nu mai târziu de 12 luni după ce titlurile au fost oferite într-un stat membru, va proceda la revizuirea acurateții estimărilor prin compararea cu valori obținute prin metoda ex post.

¹ Ținând cont de specificul OPCVM-urilor de tip *feeder* care trebuie să investească cel puțin 85% din active în titlurile de participare ale unui OPCVM de tip *master* și luând în considerare prevederile art.55 alin.(2) din Directiva 2009/65/CE un procent substanțial sau o parte importantă o reprezintă procentul de 30% din activul unui OPCVM normal și 85% din activul unui OPCVM de tip *feeder*.

² Transpus prin art.89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.32/2012.

F - Performanța anterioară

Art. 37. În ceea ce privește secțiunea aferentă prezentării performanței anterioare, vor fi avute în vedere prevederile art.15-19 din Regulamentului (UE) nr.583/2010, cu mențiunea că prevederile acestui articol nu sunt aplicabile OPCVM-urilor structurate.

Secțiunea „Performanța anterioară” va cuprinde un tabel tip diagramă nu mai mare de jumătate de pagină A4, însoțit de informații explicative adecvate și având forma și conținutul indicate în anexa III la Regulamentului (UE) nr.583/2010.

Art. 38. - (1) În cazul OPCVM-urilor structurate, în selectarea, prezentarea și explicarea scenariilor se va avea în vedere ca informațiile respective să fie adevărate, clare și să nu inducă în eroare investitorii.

(2) SAI/OPCVM autoadministrate vor avea în vedere prezentarea a cel puțin 3 scenarii privind performanța potențială a OPCVM-ului, care vor indica:

- funcționarea formulei în anumite condiții de piață care determină obținerea unor rezultate negative, a unor rezultate pozitive, respectiv a unor rezultate medii;
- caracteristicile specifice ale formulei, cum ar fi un nivel prestabilit al creșterii valorii unității de fond sau un anumit nivel al efectului de levier;
- situațiile în care aplicarea formulei are un impact favorabil sau nefavorabil asupra performanței finale.

(3) Exemplele utilizate în scenariile favorabile și nefavorabile se vor baza pe presupuneri rezonabile cu privire la condițiile de piață și modificările de prețuri viitoare.

(4) Scenariul nefavorabil va fi întotdeauna prezentat primul.

(5) Scenariile selectate vor fi însoțite de explicații narative ale avantajelor și limitărilor formulei utilizate, în cazul în care acestea nu sunt deja prezentate în secțiunea „Profilul de risc și randament”.

(6) Informațiile prezentate vor fi complementare și compatibile cu cele prezentate în celelalte secțiuni ale DICI.

(7) Actualizarea informațiilor prezentate este necesară în următoarele situații:

- când condițiile pieței au suferit schimbări substanțiale față de momentul autorizării OPCVM-ului;
- cel puțin anual;
- pentru a reflecta dependența de timp a plăților către investitori (de exemplu, în cazul în care perioadele investiționale recomandate au ajuns la final).

(8) Scenariile vor fi denumite exemple ilustrative. Explicațiile textuale vor indica în mod clar că acestea nu sunt previziuni și că probabilitatea de apariție a situațiilor prezentate nu este identică.

(9) În vederea prezentării cât mai clare a caracteristicilor aferente, un OPCVM structurat poate utiliza grafice sau tabele.

(10) Randamentele probabile vor fi prezentate ca rate de creștere anualizată (însoțite de explicații adecvate) sau ca rate de creștere brută/capitalizată.

(11) Pentru a permite înțelegerea și compararea unor grafice diverse, prezentarea va evita:

- utilizarea unor scale duble (la stânga și la dreapta) ori de câte ori este posibil;
- exagerarea aspectelor pozitive ale fondului OPCVM;
- scale nonlineare;
- scale diferite în funcție de scenariu.

(12) Explicațiile textuale vor indica faptul că investitorii pot vinde unitățile lor înainte de data de încheiere a perioadei investiționale prestabilite, dar că există riscul ca aceștia să piardă beneficiile aferente investiției.

Art. 39. - (1) În ceea ce privește informațiile practice obligatorii se vor avea în vedere prevederile art.20 din Regulamentul (UE) nr.583/2010. Informațiile suplimentare necesare în cazul OPCVM-urilor compartimentate, ale celor care emit diferite clase de acțiuni și ale celor de tip feeder sunt prevăzute la art.25, 27 și 34 din același regulament.

(2) Introducerea unor informații suplimentare se va realiza numai sub rezerva prezentării în context și în scopul edificării investitorului asupra investiției pe care urmează să o efectueze.

SECȚIUNEA a 5-a**Dispoziții finale și tranzitorii**

Art. 40. - (1) Prezenta instrucțiune reprezintă transpunerea în legislația națională a prevederilor următoarelor ghiduri ale Comitetului Reglementatorilor Europeni de valori Mobiliare (CESR):

- Ghidul privind metodologia de calcul și prezentare, în cadrul documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor, a indicatorului sintetic risc și randament - (Ref. CESR/10-673);
- Ghidul privind metodologia de calcul și prezentare în cadrul documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor a comisioanelor curente (Ref. CESR/10-674);
- Ghidul privind tranziția de la prospectul simplificat la documentul privind informațiile-cheie destinate investitorilor (CESR/10-1319);
- Ghidul privind utilizarea unui limbaj clar și a unui mod de prezentare simplu a documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor (Ref. CESR/10-1320);
- Ghidul privind modelul standard al documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor (Ref. CESR/10-1321);
- Ghidul privind selectarea și prezentarea scenariilor de performanță în cadrul documentului privind informațiile-cheie destinate investitorilor aferent OPCVM-urilor structurate (Ref. CESR/10-1318).

(2) Prezenta instrucțiune intră în vigoare la data publicării sale și a ordinului de aprobare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Președintele Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare,

Alexe Gavrilă

Documentul privind informațiile-cheie destinate investitorilor (DIC)

Informațiile cheie destinate investitorilor

Acest document are scopul de a furniza investitorilor informații-cheie privind prezentul organism de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM). Acesta nu este un material publicitar. Informațiile conținute conform legislației în vigoare sunt destinate înțelegerii de către dumneavoastră a naturii și a riscului aferente investiției în acest OPCVM. În vederea formulării unei decizii fundamentate cu privire la oportunitatea investiției dumneavoastră, este necesar să citiți în prealabil acest document.

Numele OPCVM

Prezentul OPCVM este administrat de către [SAI MNO SA]¹, parte a grupului financiar [XYZ]².

Obiective și politica de investiții

În secțiunea de față se vor prezenta rezumativ și prin utilizarea unui limbaj simplu și concis obiectivele și politica de investiții ale OPCVM-ului (fără a fi copiate pasaje din prospectul de emisiune).

În cea ce privește caracteristicile principale ale produsului pe care un investitor obișnuit ar trebui să le cunoască, vor fi prezentate informații referitoare la:

- principalele categorii de instrumente financiare eligibile în care OPCVM-ul investește;
- posibilitatea investitorului de a-și răscumpăra la cerere unitățile deținute și frecvența cu care este publicată valoarea activului net;
- existența unei strategii investiționale a OPCVM-ului orientată pe arii geografice ori sectoare industriale sau orice alte sectoare de activitate ori anumite clase de active;
- posibilitatea ca OPCVM-ul să poată investi, în mod discreționar, în anumite active și dacă are ca scop urmărirea unui anumit indice de referință (benchmark), iar în caz afirmativ, care este acesta;
- destinația profiturilor fondului, respectiv capitalizarea în vederea creșterii valorii activului net (VAN);
- alte aspecte relevante cum ar fi:
 - tipurile de obligațiuni în care OPCVM-ul investește;
 - existența unor plăți predeterminate/preliminare și factorii luați în considerare pentru determinarea performanței;
 - principiile care stau la baza alegerii activelor în care se investește (posibilitate de creștere, valoare actuală sau politica de dividende ridicate);
 - modul în care utilizarea tehnicilor de hedging/arbitraj/efect de levier influențează performanța OPCVM-ului;
 - impactul costurilor de tranzacționare asupra performanței OPCVM-ului;
 - perioada minimă recomandată de deținere.

Profilul de risc și randament

Risc redus

Risc ridicat

În general, randamente reduse

În general, randamente mari

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Explicația textuală a indicatorului și a principalelor sale limitări:

1. datele istorice anterioare nu reprezintă o garanție a rezultatelor viitoare;
2. profilul de risc indicat nu este garantat și se poate modifica pe parcursul existenței OPCVM-ului;
3. încadrarea în profilul de risc cu nivelul cel mai scăzut nu înseamnă că OPCVM-ul este lipsit de riscuri;
4. motivul pentru care OPCVM-ul este încadrat în respectiva categorie;
5. detalii cu privire la tipul, durata și limita garanției sau a protecției capitalului.

Prezentarea textuală a riscurilor relevante pentru OPCVM și care nu sunt surprinse de indicatorul sintetic de risc și randament (ISRR):

- a. riscul de credit, în cazul în care un procent important din active este reprezentat de instrumente cu venit fix;
- b. riscul de lichiditate, în cazul în care un procent important din active înregistrează, în anumite situații, un nivel scăzut de lichiditate;
- c. riscul de contraparte, în cazul în care un OPCVM este acoperit de o garanție din partea sau are o expunere investițională importantă asupra unei terțe părți;
- d. riscul operațional care include păstrarea în siguranță a activelor.

Impactul diverselor tehnici investiționale, cum ar fi instrumentele financiare derivate.

Cheltuielile acestui OPCVM

Comisioanele pe care le plățiți în calitate de investitori ai acestui OPCVM sunt utilizate pentru acoperirea cheltuielilor de funcționare a fondului, inclusiv cele de marketing și distribuție. Aceste comisioane reduc potențialul de creștere a investiției dumneavoastră.

Comisioane aferente dobândirii sau renunțării la calitatea de investitor	
Comision de subscriere	[]%
Comision de răscumpărare	[]%
Aceasta este valoarea maximă pe care o veți plăti/primi înainte de subscrierea/după răscumpărarea unităților de fond.	
Nivelul anual al comisioanelor plătite din activul fondului	
Comisioane curente	[]%
Comisioane percepute din activul OPCVM în condiții specifice	
Comision de performanță	[]% Calculat ca procent din rentabilitatea anuală a OPCVM și se percepe în cazul în care nivelul prestabilit a fost depășit cu un anumit procent (se va indica nivelul prestabilit).

¹ Se va indica denumirea societății de administrare a OPCVM.

² Se va indica numele OPCVM.

Comisiunile de subscriere și de răscumpărare vor fi exprimate ca valori maxime. În unele cazuri, pe care consultantul dumneavoastră financiar/distribuitorul/societatea de administrare a investițiilor (SAI) vi le poate aduce la cunoștință, puteți plăti mai puțin.

Valoarea comisiunilor curente este determinată pe baza comisiunilor aferente anului anterior și de aceea poate varia de la un an la celălalt. În valoarea respectivă nu au fost incluse:

- comisiunile de performanță;
- comisiunile de tranzacționare a activelor din portofoliu, exceptând comisiunile de subscriere/răscumpărare pe care OPCVM-ul le plătește când cumpără sau răscumpără titlurile de participare ale unui alt organism de plasament colectiv.

Pentru informații suplimentare legate de comisiuni, vă rugăm să consultați paginile xy/secțiunile zw³ din prospectul de emisiune al OPCVM-ului, disponibil la adresa www.xyz./prospect de emisiune.⁴

Performanța anterioară

10%										
7,5%										
5%										
2,5%										
0%										
-2,5%										
-5%										
-7,5%										
-10%										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010

Tabelul va fi completat cu indicații clare adresate investitorilor care:

- avertizează cu privire la faptul că performanța anterioară nu prezintă o garanție a rezultatelor viitoare;
- indică pe scurt care sunt comisiunile care au fost incluse sau excluse;
- indică anul lansării OPCVM-ului;
- indică valuta în care performanțele anterioare au fost calculate.

Informații practice

- numele depozitarului;
- locația și modul în care pot fi obținute informații suplimentare despre OPCVM (prospectul de emisiune, raportări și situații financiare);
- locația și modul în care pot fi obținute informații practice suplimentare (de exemplu, unde pot fi găsite cele mai recente prețuri ale titlurilor de participare);
- o declarație privind faptul că câștigurile unui investitor din statul membru gazdă în care OPCVM-ul este distribuit pot fi supuse impozitării conform legislației fiscale din statul membru de origine al OPCVM-ului;
- o declarație că „[SAI/OPCVM-ului autoadministrat] poate fi tras la răspundere doar dacă informațiile prezentate în documentul de față induc în eroare, nu sunt reale sau nu sunt în acord cu părțile relevante ale prospectului de emisiune al fondului.”;
- informații specifice referitoare la fondurile compartimentate (de exemplu, în legătură cu migrarea investitorilor între subfondurile aceluiași fond).

În cazul în care sunt relevante, informații privind alte clase de titluri de participare (DICI) poate fi doar al unei clase reprezentative).

Acest OPCVM este autorizat în România, iar activitatea lui este reglementată și supravegheată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M.).

[numele SAI] este autorizată în [numele statului membru] și reglementată de [numele autorității competente].

Prezentele informații-cheie destinate investitorilor reprezintă ultima formă autorizată de C.N.V.M. prin Decizia nr.[data emiterii deciziei C.N.V.M.].

³ Se va introduce numărul paginilor/secțiunilor.

⁴ Se va introduce adresa web-site-ului OPCVM.